

Instituut Mijnbouwschade Groningen
T.a.v. De heer prof. Mr. S.C.J.J. Kortmann
Cascadeplein 10, Groningen

Datum 4 juli 2021
Referentie 2022-JP-01
Telefoon 06-44644568
Betreft Reactie advies Groninger Bodem Beweging

Geachte heer Kortmann,

Op 12 mei heb ik ten kantore van het Instituut Mijnbouwschade Groningen een presentatie gegeven aan de Groninger Bodem Beweging en het Gasberaad over het actualisatie-onderzoek van Atlas Research zoals gerapporteerd in *Herstel, maar nog niet hersteld. Het effect van aardbevingen op de huizenprijzen in Groningen per 1-1-2021*. Naar aanleiding van deze presentaties heeft de Groninger Bodem Beweging u op 25 mei een drietal adviezen toen toekomen. U heeft mij verzocht een reactie te geven op het tweede van die adviezen 'nader onderzoek Atlas Research'. Onderstaand ga ik in op uw verzoek.

Het advies stelt allereerst dat de uitkomst van het onderzoek moeilijk uitlegbaar is en dat de berekeningen met een drempel van 1 mm/s voor de bevingsvariabele niet integraal zijn uitgewerkt en alleen verbaal zijn afgewezen. Ik hecht eraan te benadrukken dat het onderzoek met de grootst mogelijke zorgvuldigheid is uitgevoerd, binnen de complexe context van een sterk toegenomen aantal schadetoekenningen. 'Moeilijk uitlegbaar' mag in mijn ogen dan ook geen diskwalificatie zijn als de onderliggende werkelijkheid complex is. Daarbij wijs ik verder graag op de tabellen 2.5, 3.6 en 4.3 van het rapport, waarin de modelvarianten bij een drempelwaarde voor de grondsnelheid van 1,0 mm/s wel degelijk in detail zijn uitgewerkt.

Onder punt a adviseert de Groninger Bodem Beweging de modellen opnieuw door rekenen zonder circa 3000 schadetoekenningen die geen betrekking zouden hebben op het Groningerveld, en zonder de circa 11.000 schadetoekenningen op grond van de stuwmeerregeling. Die eerste suggestie is op 25 mei al uitvoerig besproken. Ons uitgangspunt is dat het voor bewoners en (potentiële) kopers niet uitmaakt door welk veld een toegekende schade is veroorzaakt. Schade is schade, en kan iets doen met de vraag naar en het aanbod van koopwoningen.

De vraag is bovendien of het überhaupt mogelijk zou zijn die schades uit andere velden eenduidig te identificeren. Schades zijn gekoppeld aan een adres of reeks adressen, niet aan een specifieke beving laat staan gasveld. Schades kunnen soms pas geruime tijd na een beving geconstateerd en/of gemeld worden en de correlatie tussen feitelijke bevingen en schadetoekenningen is vrij zwak en in de loop der jaren zwakker geworden (zie daarover p. 20 van het rapport).

Tijdens het onderzoek is wel gekeken of de resultaten of de afbakening gaan schuiven als stuwmeerschades – die wel eenduidig te identificeren zijn – niet worden meegenomen, al is dit niet in het rapport opgenomen. Dat bleek niet het geval. Vervolgens is geconstateerd dat er geen grond is deze schades, die immers zijn toegekend, buiten beschouwing te laten.

Onder punt b adviseert de Groninger Bodem Beweging Zeeland uit te sluiten als locatie voor referentiewoningen. De kleurcodering in Figuur 4.2 laat zien dat het aantal referentiewoningen in Zeeland beperkt is in vergelijking met vooral Friesland en Drenthe en ook het oosten van Overijssel en Gelderland en het zuiden van Limburg. De relatieve rol van Zeeland als referentiegebied is dus zeer beperkt. Daarenboven is er in onze ogen geen reden deze regio categorisch uit te sluiten. Het uitsluiten van regio's 'op gevoel' corrumpeert de objectiviteit van de methodiek, waarbij gematcht wordt op ruim 100 omgevingskenmerken met hun gewichten t.a.v. de waarde van woningen. Kennelijk is in een aantal gevallen die match het beste met een woonomgeving in Zeeland.

Onder punt c adviseert de Groninger Bodem Beweging tabel 3.8 uit te breiden met kolommen voor een drempel van 1,0 mm/s. De gevraagde uitkomsten staan al in tabel 4.3 van het rapport.

Alles overziend zie ik in de ingebrachte punten gaan aanleiding om nader onderzoek te doen. Ik hoop met het bovenstaande een afdoende reactie te hebben gegeven op de

diverse elementen van 'Advies 2' van de Groninger Bodem Beweging, maar blijf graag tot nadere toelichting bereid.

Met vriendelijke groet,

Joost Poort

Projectleider onderzoek waardedaling, Atlas Research